

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 596

van **KAROLIEN GROSEMANS**

datum: 2 juni 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Apestaartjarenonderzoek - Mediawijsheid in het basisonderwijs

Recentelijk werd de negende editie van het Apestaartjarenonderzoek gepubliceerd. Deze studie van onderzoeksgroep imec-MICT, het kenniscentrum Mediawijs en jeugdorganisatie Mediaraven, onderzoekt hoe kinderen en jongeren tussen 6 en 18 jaar met digitale media omgaan. In totaal vulden 5588 kinderen en jongeren de onlinevragenlijst in.

Het onderzoek bevat heel wat interessante informatie over bijvoorbeeld het gebruik van digitale toestellen. Zo blijkt dat kinderen hun laptop steeds vaker gebruiken en dat ze op steeds jongere leeftijd een smartphone krijgen. De studie toont daarnaast aan dat de digitale puberteit al op 10 jaar begint. Kinderen uit de tweede graad in het lager onderwijs gebruiken immers vaak dezelfde apps als jongeren uit het middelbaar.

Tot slot bevat het Apestaartjarenonderzoek ook interessante cijfers over het onderwijs. Zo geeft de meerderheid van de lagereschoolkinderen aan dat ze nog nooit les kregen over belangrijke mediawijze thema's zoals sexting, cyberpesten, nepnieuws en het vinden van een balans in schermtijd. Bij leerlingen uit het secundair onderwijs vallen die cijfers beter mee, al blijft sexting duidelijk een taboe. De onderzoekers doen daarom een aantal aanbevelingen die ook voor het onderwijs relevant kunnen zijn.

1. Volgens deze studie komen mediawijze thema's nog niet genoeg aan bod in ons lager onderwijs.

Hoe kan de minister scholen in het lager onderwijs stimuleren om meer ruimte te maken voor deze thema's? Op welke manier zullen deze thema's aan bod komen tijdens de opmaak van de nieuwe eindtermen basisonderwijs?

2. Hoe kan het beleid van de minister ervoor zorgen dat leerkrachten in het basisonderwijs beter gewapend zijn om rond deze, soms complexe, thema's te werken? Bestaan er vandaag al bepaalde handvaten die leerkrachten kunnen gebruiken?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 596 van 2 juni 2022

van **KAROLIEN GROSEMANS**

---

1. Ik wijs er op dat er reeds heel wat ruimte is binnen de eindtermen lager onderwijs om aan mediawijze vaardigheden te werken. In de huidige eindtermen lager onderwijs zijn de genoemde mediawijze thema's vooral te koppelen aan de leergebiedoverschrijdende eindtermen omtrent Informatie- en communicatietechnologie (ICT), Leren Leren en Sociale Vaardigheden. De eindtermen ICT zijn reeds in 2007 ingevoerd en zijn na te streven (er is dus geen resultaatsverplichting). Voor de toekomstige nieuwe minimumdoelen in het lager onderwijs zijn we momenteel in gesprek met de onderwijsverstreckers.
2. Ik erken zeker ook het belang van de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger genoemde thema's en de bewustmaking ervan bij de leerlingen. Ik verwijs daarvoor naar o.a. volgende initiatieven die ik heb genomen:
  - Ik werk samen met het kenniscentrum Mediawijs voor de organisatie van de mediacoachopleiding die met onderwijsmiddelen wordt gefinancierd.
  - Daarnaast werd er de beleidstool sociale media ontwikkeld die nu reeds online staat op de website van Mediawijs. Daarin wordt expliciet gewerkt rond de onderwerpen.
  - Daarbij wordt uitdrukkelijk aandacht besteed wordt aan onderwerpen zoals sexting, sociale media, cyberpesten en dit zowel inhoudelijk als didactisch waardoor cursisten onmiddellijk aan de slag kunnen in de klassen en met hun team.
  - Verder verlengde ik onlangs ook nog het vormingsprogramma Veilig Online waar Child Focus door middel van vormingen hele schoolteams bereikt om meer informatie te geven. Daar kan ook gebruik gemaakt worden van een toolbox met didactisch materiaal.
  - Het thema cyberpesten komt aan bod in de vorming EHBC (eerste hulp bij cyberpesten) die zich specifiek richt tot eerstelijns hulpverleners (zorgcoördinatoren, leerlingbegeleiders, CLB-medewerkers). Deze opleiding wordt integraal door Departement Onderwijs en Vorming gefinancierd. Ook deze vorming biedt onmiddellijk ondersteuning om in de klas aan het werk te gaan met innovatieve gesprekstechnieken.
  - Het pas opgerichte Kenniscentrum Digisprong lanceert binnenkort het vernieuwde sjabloon ICT-beleidsplan. Deze ICT-beleidsplanner besteedt eveneens veel aandacht aan de genoemde thema's en reikt de scholen bijkomende informatie, tips en allerhande tools aan.
  - Via de educatieve portaalsite KlasCement en het Archief voor Onderwijs worden tal van leermiddelen gedeeld waar scholen mee aan de slag kunnen om thema's als pesten, cyberpesten, gaming, mediagebruik, digitale informatievaardigheden enz.